Rekenkamercommissie

Jaarplan 2019

Aan de leden van de gemeenteraden
van Meppel, Staphorst, Steenwijkerland
en Westerveld.

24 januari 2019,

Geachte dames en heren,

Hierbij bieden wij u als Rekenkamercommissie (RKC) ons Jaarplan voor 2019 aan. Evenals 2017 was ook 2018 weer een bijzonder jaar omdat in het voorjaar de nieuwe gemeenteraden zijn gekozen. Dat heeft enige invloed gehad op de verdeling van de werkzaamheden van onze commissie in 2018.

Voortgang 2018 en overloop naar 2019
Medio 2018 zijn we in de vier gemeenten met een en hetzelfde onderzoek gestart naar de stand van de informatiebeveiliging. Een onderwerp waarover, vooral rond de invoering in mei 2018 van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming), veel te doen is geweest. En het houdt, kijkend naar de ontwikkelingen en discussies rond de privacy nog steeds veel mensen bezig. Bij het schrijven van dit Jaarplan zijn de conceptrapporten over dit onderzoek gereed voor ambtelijk wederhoor, waarna in januari 2019 het bestuurlijk wederhoor zijn beslag kan krijgen Wij hopen de rapporten in februari 2019 aan u te kunnen aanbieden.
Het rapport van het onderzoek dat wij in Staphorst hebben uitgevoerd naar de uitvoering van de aanbevelingen rond de ‘Complexe RO-dossiers, is inmiddels aan de gemeenteraad aangeboden en zal in januari/februari 2019 door hem worden behandeld.

Onderzoeksagenda 2019
Eind 2018 hebben wij, zoals te doen gebruikelijk, weer ‘een rondje gedaan’ bij de vier gemeenteraden. Daarbij inventariseren wij welke onderwerpen bij de raadsleden en raadsfracties leven. Zoals bekend, is het kiezen van een onderzoeksonderwerp een autonome taak van de Rekenkamercommissie maar wij hebben de goede gewoonte hierin wel de wensen van de gemeenteraad te betrekken.
In drie van de vier gemeenten hebben wij over de te kiezen onderwerpen van gedachten gewisseld met de raadsfracties. In Steenwijkerland was het Presidium onze gesprekspartner. Een veelheid van onderwerpen is ‘voorbij gekomen’. Daarbij viel het op dat de ontwikkelingen rond het Sociaal Domein in alle vier gemeenten de raden bezighouden. Wij hebben na onze inventarisatie de aangedragen onderwerpen verzameld en gehouden langs de meetlat van artikel 5 van ons Reglement van orde, dat luidt als volgt:

1. De rekenkamercommissie kiest uiteindelijk onderwerpen die in belangrijke mate voldoen aan de volgende selectiecriteria:

A. Het onderwerp moet betrekking hebben op de doelmatigheid, doeltreffendheid of rechtmatigheid van het beleid of van de uitvoering daarvan;

B. Het onderwerp heeft een substantieel financieel en/of maatschappelijk belang en/of is bestuurlijk relevant;

C. Het moet door de gemeente te beïnvloeden beleid betreffen;

D. Er is sprake van een risico, bijvoorbeeld een financieel of maatschappelijk risico als het onderwerp niet wordt onderzocht dan wel het onderwerp heeft toegevoegde waarde;

E. Het onderwerp moet voor de rekenkamercommissie haalbaar zijn, dat wil zeggen dat het past binnen haar financiële en organisatorische mogelijkheden;

F. Er wordt gestreefd naar enige spreiding over de gemeentelijke beleidsterreinen in opvolgende onderzoeken.

De uitkomst van deze weging is dat wij voor alle vier de gemeenten binnen de personele unie een onderwerp kunnen kiezen dat ruim voldoet aan de hierboven vermelde ijkpunten. Concreet betekent dit het volgende.

Meppel
Begin december 2018, voorafgaand aan de 'Inventarisatieronde onderzoeksonderwerpen' in Meppel, hebben wij - op hun verzoek - gesproken met de woordvoerders Sociaal Domein. De overschrijdingen op de budgetten houden de gemeenteraad zeer bezig. Meppel is daar overigens niet uniek in. Het college van burgemeester en wethouders heeft de gemeenteraad een Interventieplan Sociaal Domein voorgelegd. De gemeenteraad wenst daarnaast zelf ook onderzoek te doen en wil daarbij de nadruk leggen op de Jeugdzorg. De raad heeft, zoals gezegd, via de woordvoerders Sociaal Domein bij de RKC de wens op tafel gelegd om dit onderwerp te kiezen voor 2019.
De inventarisatieronde voor nieuwe onderwerpen van medio december 2018 leverde naast het Sociaal Domein nog meer onderwerpen op maar gelet op de uitdrukkelijke wens van de woordvoerders uit de raad en gelet op het feit dat het onderwerp ruim voldoet aan de voorwaarden als hiervoor genoemd onder A tot en met F, hebben wij besloten dit onderwerp voor 2019 te kiezen. Aan de onderzoeksomschrijving wordt inmiddels gewerkt. Wij zullen deze in overleg met de gemeenteraad respectievelijk de woordvoerders Sociaal Domein nader uitwerken.
Daarnaast overwegen wij, als tijd en budget het toelaten, in overleg met de gemeenteraad invulling te geven aan de wens die de raad heeft om te kunnen beschikken over beter leesbare en meer toegankelijke raadsstukken.

Staphorst
Zoals hiervoor gemeld, zal het rapport betreffende de aanbevelingen rond de 'Complexe RO-dossiers' binnenkort door de gemeenteraad worden behandeld. In dit onderzoek speelt de

relatie tussen de inwoners van Staphorst en het gemeentebestuur een belangrijke rol. Die relatie kwam ook veelvuldig aan de orde tijdens de gesprekken die wij medio december 2018 hadden met de fracties uit de gemeenteraad over de mogelijk te kiezen onderwerpen voor 2019. De 'participatieladder' werd door verschillende fracties genoemd.
In de Kadernotitie Burgerparticipatie is dit instrument in Staphorst geïntroduceerd en recentelijk was het nog aan de orde bij de tussentijdse evaluatie van het participatietraject van de zogenaamde 'Levensboomlocatie'. Verschillende fracties hebben aangegeven graag te willen weten hoe de 'Participatieladder' de afgelopen jaren heeft gewerkt, wanneer het instrument is toegepast en wanneer niet, en om welke reden een bepaalde trede van de ladder werd gekozen. Omdat het onderwerp mooi aansluit bij 'de rode draad' in het onderzoek 'Complexe dossiers', hebben wij dit onderwerp gekozen. Temeer omdat de gemeenteraad heeft aangegeven bewust op zoek te willen gaan naar meer en kwalitatief betere participatie door de inwoners.

Steenwijkerland
De wensen van de gemeenteraad van Steenwijkerland zijn door ons geïnventariseerd tijdens een gesprek met het Presidium. Verschillende onderwerpen passeerden de revue. Het onderwerp dat tijdens het gesprek vooral 'kwam bovendrijven' was de zorg rond de situatie van dorpshuizen en multifunctionele centra. Sommige draaien goed en sommige draaien niet goed, zo viel in het presidium te beluisteren. Er hebben ook privatiseringen plaatsgevonden. Zijn de genomen maatregelen voldoende om de gestelde doelen te behalen? Welke voorzieningen zijn in de kernen in Steenwijkerland nodig en aan welke voorwaarden moet dan worden voldaan? Tijdens het gesprek met het presidium hebben wij gemeld dat de raad van Westerveld enkele maanden geleden een rapport heeft behandeld betreffende een onderzoek dat wij in die gemeente hebben uitgevoerd naar de werking van de Sociale Structuurvisie. Omdat het in die visie en ons rapport ook gaat over 'voorzieningen in kernen' hebben wij dat rapport inmiddels ter informatie aan de gemeenteraad van Steenwijkerland gestuurd.

Westerveld
Enkele suggesties voor te onderzoeken onderwerpen in 2019 werden ons via e-mail al gemeld. Deze, maar ook andere, werden vervolgens besproken tijdens een gezamenlijke sessie die wij met vertegenwoordigers van de fracties hadden. Het meest in het oog springende onderwerp is het Sociaal Domein, en dan in het bijzonder de WMO. Wij zijn voornemens ons onderzoek voor 2019 op dat onderwerp te richten. Daarbij merken wij op dat het college in mei 2018 een Toezichtplan WMO & Jeugd heeft vastgesteld. Daarin wordt vooral aandacht besteed aan de geleverde prestaties en de rechtmatigheid. De woordvoerders vanuit de fracties wensen ook graag inzicht in de financiële aspecten en de doelmatigheid. Volgens info vanuit het college van burgemeester en wethouders staat de implementatie van het Toezichtplan voor 2019 gepland. Daarnaast zal, naar wij hebben begrepen, begin 2019 een beperkte telefonische controle op prestatielevering worden uitgevoerd. Naar onze mening kan ons onderzoek een voor de gemeenteraad bruikbare aanvulling zijn op de bevindingen die straks naar voren komen vanuit het Toezichtplan WMO en Jeugd.

Budget van de RKC
Vorig jaar hebben wij enkele beschouwingen gewijd aan het budget dat onze RKC ter beschikking staat. Dat budget is de optelsom van de ramingen die voorkomen op de begrotingen van de vier in de personele unie deelnemende gemeenten. De kosten van de RKC als instrument bestaan uit de volgende componenten:

- de vergoedingen (+ reiskosten) ten behoeve van de leden
- de kosten van het secretariaat van de commissie (uitgevoerd door de griffie van de gemeente Steenwijkerland)
- het lidmaatschap van de NVRR (Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies).

De totale kosten van deze drie componenten ramen wij voor 2019 op afgerond € 41.000,— Deze kosten worden evenredig over de vier deelnemende gemeenten verdeeld zodat iedere gemeente naar schatting over 2019 € 10.250,— betaalt. De kosten die de bureaus die de onderzoeken maken (onder onze regie en aansturing), worden rechtstreeks aan de desbetreffende gemeente in rekening gebracht. Deze kosten bedragen (gerekend met een ruime marge) tussen de € 14.000,— en € 18.000,— De werkelijke kosten hangen af van de omvang van het onderzoek. Maar € 14.000,— moet, kijkend naar de ervaringen van de afgelopen twee jaren, als ondergrens worden beschouwd.
Het vorenstaande betekent dat naar onze mening de raming op de gemeentebegroting minimaal € 25.000,— zou moeten bedragen.

Tenslotte:
De komende weken zullen wij onze plannen met betrekking tot de in 2019 uit te voeren onderzoeken nader uitwerken. Wij houden u van de voortgang op de hoogte.

Ook in 2019 zien wij weer uit naar, en vertrouwen op een goede samenwerking tussen uw raden en onze commissie.

Met vriendelijke groet,
namens de Rekenkamercommissies van
Meppel, Staphorst, Steenwijkerland en Westerveld.

J.J. Mastwijk,
voorzitter.